

السلامة
التي تمنحنا

بسته کارآفرینی

بسته بندی

تیبک گیاهان دارویی

۸

حسین حجر

حسن نظریان

جمهوری اسلامی
ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی

مرکز ملی گیاهان دارویی

سرشناسه	: حجر، حسین، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: بسته کارآفرینی بسته بندی تی بک گیاهان دارویی
مشخصات نشر	: تهران: اسرار علم، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۴۰ ص. ۱ جدول: رنگی رقیعی
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۱-۴۲-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزوده	: نظریان، حسن، ۱۳۴۱- مولف
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۱۴۶۰۶

بسته کارآفرینی تی بک گیاهان دارویی

مولفان: حسین حجر، حسن نظریان

مجری مسئول: حسن نظریان

مشاور اقتصادی: هرمز اسدی

مشاور کارآفرینی: عبدالله مخبر دزفولی، داوود حاجی میررحیمی

ویراستار علمی: علی محمد عمویی

ویراستار ادبی: علی شاه شجاع

صفحه آرایی: موسسه فرهنگی هنری طنین واژه هنر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ: صادق

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۱-۴۲-۲

تهران، میدان انقلاب اسلامی، خیابان لبافی نژاد غربی، پلاک ۳۰۰

۰۹۱۲۸۰۲۵۵۱۴-۶۶۹۲۵۳۲۰-۶۶۹۴۷۱۹۳

تقریظ

صنعت گیاهان دارویی منبع عظیم اقتصادی و با ارزش افزوده بسیار بالا در ایران محسوب می شود. شناخت زمینه‌ها و برنامه‌های اشتغال در آن می‌تواند موقعیت ارزشمندی به این صنعت در داخل و در بخش صادرات و حضور موفق ایران در بازارهای جهانی ببخشد.

در همین راستا، نهضت تولید و مصرف گیاهان دارویی و داروهای گیاهی و فراگیر شدن طب سنتی، در کانون حمایت و برنامه‌ریزی مدیران اقتصادی- اجتماعی و حوزه سلامت کشور و نیز مورد گرایش جامعه قرار گرفته‌است. شکل گیری ستاد گیاهان دارویی و طب سنتی ایرانی و به دنبال آن طراحی و اجرای سند راهبردی توسعه صنعت گیاهان دارویی ایران و اقبال عمومی از مصرف این گیاهان و داروهای ذی‌ربط مؤید این مدعاست.

ظرفیت و نرخ اشتغال‌زایی این صنعت در ابعاد تولیدی، فرآوری، انبارداری، بسته‌بندی، توزیع و فروش با عنایت به ظرفیت‌های جهانی آن بسیار گسترده است. سازماندهی نشدن مشاغل حوزه صنعت گیاهان دارویی و نبود استاندارد سرمایه‌گذاری، این ستاد را بر آن داشت تا در اولین گام برای حمایت و هدایت فرآیند اشتغال دانش‌آموختگان جوان کشاورزی و منابع طبیعی و شفاف‌سازی سودآوری آن برای سرمایه‌گذاران اقدام به تدوین بسته‌های کارآفرینی گیاهان دارویی نماید.

این بسته‌ها محتوی داده‌های واقعی از فرایند تولید اقتصادی و مصرف، شرح شغل، شناخت بازار، بازده اقتصادی، نیروی انسانی و به اجمال مدیریت تولید و

کارآفرینی در این حوزه است و نحوه سرمایه‌گذاری و سود ناشی از آن را طبق فرمول‌های اقتصادی نشان می‌دهد.

امید است شاهد گسترش اشتغال مولد، مصرف داخلی و توسعه بازرگانی داخلی و بین‌المللی محصولات گیاهان دارویی ایران بوده و با استفاده از ظرفیت‌های بکر بخش‌های کشاورزی و سلامت اجتماعی کشور و کاهش عوارض جانبی جسمی و روحی داروهای شیمیایی، روحیه طراوت و شادابی در جامعه ایران ارتقاء یابد. بدون شک، این شرایط در تسریع روند پیشرفت اقتصاد کلان ایران بسیار مؤثر بوده و برهمگان تلاش در جهت شتاب‌بخشی به چرخه توسعه ایران اسلامی واجب است.

دکتر محمد حسن عصاره

دبیر ستاد توسعه علوم و فناوری

گیاهان دارویی و طب سنتی

پیشگفتار

رویکرد اکثر کشورهای جهان به موضوع کارآفرینی، موجب اتخاذ سیاست‌های توسعه کارآفرینی در بخش‌های مختلف شده‌است. توسعه فرهنگ کارآفرینی، حمایت از کارآفرینان، ارائه آموزش‌های مورد نیاز به آنان و انجام تحقیقات و پژوهش‌های لازم در این زمینه برای حل مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

کارآفرینی یکی از بحث‌های جدید در دهه اخیر بوده و در ایران نیز به لحاظ سهم بالای جوانان از جمعیت کشور و مشکل بیکاری آنها، یکی از محورهای اصلی در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های دولت می‌باشد. در پرتو کارآفرینی می‌توان با یک برنامه‌ریزی راهبردی، گام‌های اصولی و پایه‌ای برای رونق اقتصادی در جهت نیل به اهداف توسعه‌پایدار برداشت.

بدین منظور، ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به تشکیل کارگروه تخصصی توسعه فناوری و کارآفرینی گیاهان دارویی و طب سنتی اقدام نموده‌است. این کارگروه در راستای اجرایی کردن اهداف پیش‌بینی شده در سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی و با تمرکز ویژه بر ارتقاء و توسعه سطح فناوری و دانش تولید گیاهان دارویی و کارآفرینی و اشتغال پایدار شکل گرفت. یکی از رویکردهای این کارگروه تهیه بسته‌های کارآفرینی در حوزه‌های مختلف گیاهان دارویی و طب سنتی بود که بدین منظور شیوه‌نامه‌ای براساس دیدگاه

متخصصان و اعضاء ستاد گیاهان دارویی تدوین و متناسب با آن بسته‌های کارآفرینی تهیه گردید که در ادامه توضیحات بیشتری در این خصوص ارائه می‌شود.

هدف از تدوین بسته‌ها، افزایش کارآیی، بهره‌وری و در کل تحول اقتصادی در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی در سایه اهداف توسعه پایدار، ظرفیت‌سازی و توانمندسازی بوده‌است. در واقع کارآفرینی در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی می‌تواند علاوه بر اهداف عمومی، در راستای ارتقای سلامت و تامین بهداشت غذایی، توسعه کاشت، داشت و برداشت و فرآوری، ارتقای بهره‌وری و بهبود کمی و کیفی تولید، اثربخش باشد.

ارائه راهبردها و برنامه‌های کلیدی می‌تواند با تغییر در سیاستگذاری‌ها و فراهم ساختن زمینه‌های برنامه‌ریزی و توسعه کارآفرینی در بلند مدت نتایج مطلوبی داشته‌باشد که در این باره می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

• ایجاد اشتغال مولد و پایدار در حوزه گیاهان دارویی.

در حال حاضر علاوه بر بیکاران به علت بالا بودن نسبت نیروی کار به زمین و فصلی بودن فعالیت‌های کشاورزی همواره یک نوع بیکاری پنهان در حین دوره فعالیت کشاورزی و یک نوع بیکاری فصلی در روستاها وجود دارد. ایجاد و توسعه گیاهان دارویی به علت ماهیت اشتغال‌زایی، می‌تواند برای گروهی از روستاییان به ویژه فارغ‌التحصیلان، اشتغال مولد و دائم و برای بیکاران فصلی، اشتغال موقت ایجاد نماید.

• ایجاد تنوع در اقتصاد کشاورزی و روستایی، بسته‌های کارآفرینی تهیه شده

- منجر به تنوع شغلی و ثبات بیشتر درآمد کشاورزان و روستاییان خواهد شد.
 - کاهش فقر و توسعه کارآفرینی باعث افزایش درآمد سرانه کشاورزان و افزایش تولید ناخالص ملی، افزایش پس انداز، سرمایه گذاری، مصرف و تولید سرانه میشود؛ به عبارت دیگر، افزایش رفاه و ارتقاء سطح زندگی کشاورزان روستاییان بدین وسیله محقق خواهد شد.
 - افزایش کارآیی و استفاده از منابع تولید و پتانسیل های کشور.
 - کاهش هزینه های بازاریابی، حمل و نقل و حذف واسطه ها در فرآیند تولید گیاهان دارویی.
 - کاهش ضایعات گیاهان دارویی.
 - افزایش نوآوری، ارتقاء سطح فناوری، افزایش تعداد ثبت اختراعات و ابداعات، تولید دانش فنی.
- برای توصیف شغلی، به تبیین سه مؤلفه شامل: شرح شغل، موقعیت محلی و محصول یا خدمات نیاز است. در مؤلفه شرح شغل، از جمله هدف های کسب و کار، سودآوری و جنبه های قانونی، نوع حرفه اعم از تولیدی، خدماتی و جدید، فرصت ها و پیشرفت مدنظر است. مؤلفه موقعیت محلی از جمله امکان سرمایه گذاری و امنیت آن، مطلوبیت محل، فضای کافی، دسترسی به بازار و وجود امکانات اولیه و قابل دسترس بودن را مورد توجه قرار می دهد.
- در مؤلفه محصول یا خدمات، مزایای محصول جدید و تفاوت آن با محصول موجود، نوع، ویژگی، کیفیت خدمات و محصول، تنوع تولید و محصول، توجه به توان مالی مشتریان، قیمت پایین و کیفیت بالا و در نهایت خلاقیت ها و نوآوری ها

به کار رفته مورد توجه قرار می‌گیرد. بسته‌های کارآفرینی در بخش بازرگانی، به موضوع رقابت، قیمت‌گذاری و فروش و همچنین تبلیغات و روابط عمومی می‌پردازند. درمقوله رقابت، رقبای نزدیک و غیرمستقیم مورد تحلیل قرار می‌گیرند، مزیت و ویژگی محصولات رقیب، تحول یا ثبات و نقاط قوت و ضعف رقیب و نتیجه عملکرد آن‌ها دارای اهمیت است.

در بخش قیمت‌گذاری و فروش، فنون بازاریابی در کسب و کار و استفاده از آن در شیوه قیمت‌گذاری و موقعیت رقبا مورد توجه قرار می‌گیرد؛ در مقوله تبلیغات در بازاریابی، بودجه و انواع و اقسام تبلیغات مختلف و خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها و نحوه آگهی دادن با توجه به عرف و فرهنگ جامعه، استفاده از عبارات جذاب، سهم مهمی در رونق کسب و کار دارد.

کارآفرینی با نیروی انسانی رابطه مستقیم دارد. از این‌رو در مقوله مدیریت منابع انسانی، نیروی انسانی مورد نیاز، مدیریت و تخصص و سوابق تجربی، وظایف و نقاط ضعف و قوت آن‌ها، نوع رفتار با کارکنان و مشتریان در رونق کسب و کار، نقش‌آفرین است. در بخش مدیریت مالی، تهیه برنامه و بودجه به منظور راه‌اندازی کسب و کار و میزان سرمایه برای افتتاح و حفظ و نگهداری آن و توجیه سرمایه‌گذاری، هزینه‌های مطالعاتی و عملیاتی مورد بررسی قرار می‌گیرند.

چنانچه این موارد همانند، به طور کامل در کنار هم قرار گیرند؛ نقشه‌ای برای موفقیت تولید و چشم‌اندازی از آینده و نحوه توسعه کسب و کار و جود خواهد داشت. با توجه به موارد ذکر شده و اهمیت تهیه بسته‌های کارآفرینی،

ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی بر اساس اولویتهای موجود نسبت به تهیه بسته‌های کارآفرینی زیر با همکاری متخصصان، اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌ها، تولیدکنندگان و اندیشمندان این حوزه اقدام نمود. امید است این امر در رشد اشتغال‌زایی و توان اقتصادی افراد مرتبط با این حوزه موثر واقع شود.

- تولید آلئوهورا در شرایط کشت فضای باز در مناطق گرمسیری؛

- فراوری ژل آلئوهورا؛

- مرکز آموزش خصوصی گیاهان دارویی؛

- تولید نعنای فلفلی؛

- تولید آویشن؛

- تولید گل محمدی؛

- تولید ارگانیک گیاهان دارویی؛

- تولید تی‌بک گیاهان دارویی؛

- تولید نشاء گیاهان دارویی؛

- فراوری گیاهان دارویی در واحدهای کوچک روستایی؛

- واحد خشک‌کن و بسته بندی گیاهان دارویی؛

- تولید رزماری؛

- تولید به لیمو؛

- تولید اسانس در واحدهای کوچک روستایی؛

- تولید بادرنجبویه؛

-تولید گل گاوزبان؛

-کشت جایگزین آویشن در مناطق دیم؛

-کشت جایگزین زیره در مناطق دیم؛

-تغلیظ عصاره گیاهان دارویی؛

-تولید مریم گلی.

در پایان لازم می دانم از حمایت ها و همفکری های ارزشمند جناب آقای دکتر محمد حسن عصاره -دبیر محترم ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری- تشکر نمایم.

علی ابراهیمی

مشاور ستاد و دبیر کارگروه توسعه فناوری و

کار آفرینی

اعضای کار گروه تخصصی توسعه فناوری و

کار آفرینی گیاهان دارویی و طب سنتی

دکتر محمد حسن عصاره (دبیر ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی)

مهندس علی ابراهیمی ورکیانی (دبیر کار گروه تخصصی توسعه فناوری و کار آفرینی

گیاهان دارویی و طب سنتی)

عضو کار گروه)	دکتر محسن ابراهیم پور
عضو کار گروه)	دکتر اکبری
عضو کار گروه)	دکتر محسن بیگدلی
عضو کار گروه)	دکتر مجتبی پالوج
عضو کار گروه)	دکتر محسن تقی زاده
عضو کار گروه)	دکتر محمد رضا حاج سید هادی
عضو کار گروه)	مهندس محمد رضا دهقانی
عضو کار گروه)	دکتر طاهره حسنلو
عضو کار گروه)	دکتر محمد باقر رضایی
عضو کار گروه)	مهندس محمد علی رضایی
عضو کار گروه)	دکتر فاطمه سفید کن
عضو کار گروه)	دکتر صالح نیا
عضو کار گروه)	دکتر غلامرضا کردافشاری
عضو کار گروه)	مهندس شهرام گندابی
عضو کار گروه)	دکتر علی محمد عمویی
عضو کار گروه)	مهندس فریبرز غیبی
عضو کار گروه)	دکتر محمد حسین لباسچی
عضو کار گروه)	دکتر حسین رضایی زاده
عضو کار گروه)	دکتر محتشمی
عضو کار گروه)	دکتر فرزاد نجفی
عضو کار گروه)	دکتر پوران دخت نیرومند

(عضو کار گروه)

دکتر مجید ولدان

(عضو کار گروه)

دکتر جواد هادیان

فهرست

تقریظ	۵
پیشگفتار	۷
مقدمه	۱۷
اهداف اجرای طرح	۱۸
نمودار فرآیند تولید	۱۸
برآورد منابع تولید مورد نیاز برای یکسال	۱۹
روش و محل تأمین منابع تولید	۱۹
مدیریت مالی	۱۹
الف) هزینه‌ها (پرداختی‌ها)	۲۰
الف) ۱- هزینه‌های سرمایه‌ای	۲۰
الف) ۲- هزینه‌های جاری	۲۰
الف) درآمدها (دریافتی‌ها)	۲۱
شاخص‌های توجیه اقتصادی فعالیت‌ها	۲۱
توجیه اقتصادی فعالیت تولیدی مورد مطالعه در هکتار	۲۴
سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش و نحوه تامین آن	۲۷
هزینه های جاری محصول در هکتار	۲۸
درآمد ناخالص فعالیت	۳۰
سودآوری و توجیه اقتصادی فعالیت	۳۱
ج) تعیین ریسک های کسب و کار:	۳۲

- ۳۳- بازاریابی..... ۳۳
- الف) تجزیه و تحلیل بازار..... ۳۳
- مکانیسم‌هایی برای اخذ تسهیلات..... ۳۵

مقدمه

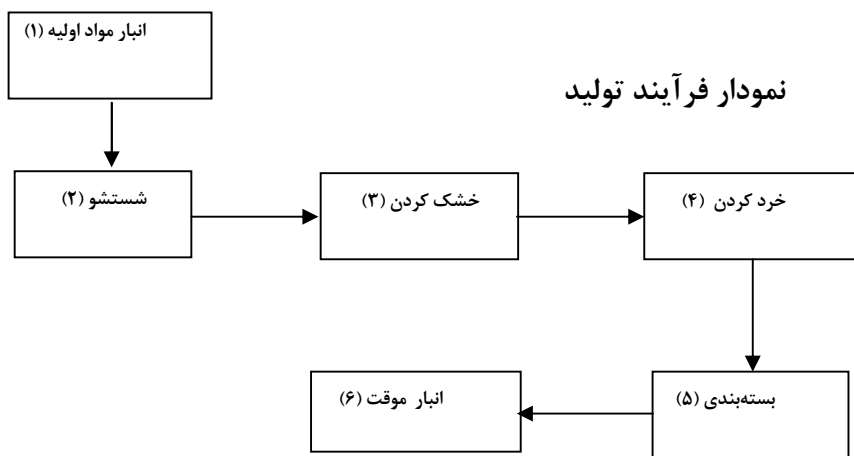
وجود فلورهای طبیعی مناطق مختلف می‌تواند انگیزه مناسبی برای ایجاد کارخانه‌های تولید فرآورده‌های گیاهان دارویی باشد که در کنار دانش فنی و تخصص لازم موجب به‌وجود آمدن اشتغال، کاهش خروج ارز از کشور و در نهایت حصول سود و حتی ارزآوری خواهد شد.

بسته‌بندی به‌عنوان یکی از مهمترین عوامل در بازار تولید و حتی بازار هدف است. نوع بسته‌بندی نیز میزان بازارپسندی را در جوامع بالا می‌برد. به‌علاوه در مصرف گیاهان دارویی نیز نقش بسزایی خواهد داشت. همچنین کاهش حجم تولیدات از یک سو و انبارداری خوب و بهینه از سویی دیگر باعث می‌شود تا بسته‌بندی صورت پذیرد.

بسته‌بندی تی‌بک یکی از انواع بسته‌بندی است که علاوه بر حجم کم، مصرف آسان گیاه دارویی را به‌دنبال دارد. این نوع بسته‌بندی به‌صورت ماشینی انجام شود. بسته‌بندی تی‌بک را می‌توان در مساحت‌های کوچک هم انجام داد. زیرا ماشین‌آلات آن حجم چندانی نداشته و نیاز به فضای بزرگ کارخانه‌ای ندارد.

اهداف اجرای طرح

- ۱- استفاده بهینه از گیاهان دارویی.
- ۲- اشتغال فارغ التحصیلان و نیروی انسانی.
- ۳- افزایش عملکرد در تولید تی بگ دارویی.
- ۴- ارزآوری و افزایش درآمد ناخالص داخلی در بخش کشاورزی.
- ۵- صرفه جویی در مصرف زمان، منابع، انرژی و افزایش راندمان.
- ۶- توسعه صنعت کشاورزی و صنایع تبدیل و بسته بندی محصولات دارویی.
- ۷- تولید محصول با کیفیت برتر و بازار پسندتر و امکان صادرات آنها.

جدول ۱. برآورد منابع تولید مورد نیاز برای یکسال

مقدار/تعداد	عنوان محصول	منابع تولید
۴۸۰۰۰ کیلوگرم	سر شاخه آویشن- نعنا فلفلی- بادرنجبویه- مریم گلی- اسطوخودوس- زوفا- رزماری- مرزه- بابونه- بهار نارنج	مواد اولیه مستقیم
عدد	فیلتر- نخ مخصوص- جعبه مقوایی- کارتن- چسب	مواد اولیه غیرمستقیم
۳ نفر	کار در خط تولید/کارکنان	نیروی کار مستقیم
۱۱ نفر	کشاورزان، رانندگان، فروشندگان	نیروی کار غیرمستقیم
۱۳۲ متر مربع	انبار و کارگاه	ساختمان
۱ عدد	نوار نقاله- ونیلاتور- میز کارگاهی- الک الکتریکی(سورتر)- خشک کن	ماشین الات
۱ عدد	ماشین بسته بندی تی بک	بسته بندی
۱ عدد	استخر شستشو	تأسیسات
	برق، بنزین، گاز و آب	انرژی

جدول ۲. روش و محل تأمین منابع تولید

سایر اطلاعات	خرید و تملک / اجاره	تأمین از	روش و محل تأمین منابع تولید
	خرید	مزارع	سرشاخه و گل گیاهان دارویی
-	خرید	صنایع	فیلتر- نخ مخصوص
	خرید	صنایع	جعبه مقوایی
	خرید	صنایع	ماشین بسته بندی تی بک
	خرید	صنایع	کارتن- چسب
استریل سازی	اجاره/ تملک	منطقه	کارگاه
	خرید	صنایع	انبار
	خرید	صنایع	تجهیزات کارگاهی
	خرید	صنایع	نوار نقاله

مدیریت مالی

فعالیت های متنوع و متغیر بنگاه های اقتصادی ایجاب می کند تا در مقابل شرایط متغیر و غیرمطمئن، واکنش های سریع از خود نشان دهند. در این میان نقش

مدیریت مالی این بنگاه‌ها و تولیدکنندگان در جمع‌آوری اطلاعات صحیح و به موقع تحلیل آنها برای تصمیم‌گیری نهایی حائز اهمیت است. جهت تحلیل هر فعالیتی لازم است اقلام هزینه‌ای (پرداخت‌ها) و درآمدی (دریافت‌ها) مشخص شوند.

الف) هزینه‌ها (پرداختی‌ها)

بررسی هزینه‌های سرمایه‌گذاری فعالیت مشمول هزینه‌هایی می‌شوند که به ایجاد و راه‌اندازی کسب و کار می‌انجامند. این هزینه‌ها شامل موارد زیر است:

الف) ۱- هزینه‌های سرمایه‌ای

منظور پرداخت‌های طی دوره ایجاد و تاسیس فعالیت و پیش از بهره‌برداری می‌باشد که شامل هزینه‌های خرید زمین، خرید سیستم‌های آبیاری، ساختمان‌ها و تاسیسات، ماشین‌آلات و تجهیزات، نصب تاسیسات و تجهیزات، تهیه وسایط نقلیه، هزینه‌های قبل از بهره‌برداری (هزینه تهیه طرح و نقشه، مشاوره، اخذ مجوزها و ثبت شرکت و تسهیلات، عقد قرارداد و آموزش و ...) و هزینه‌های پیش‌بینی نشده می‌باشد.

الف) ۲- هزینه‌های جاری

این هزینه‌ها شامل هزینه‌های ثابت و متغیر تولیدی است.

هزینه‌های متغیر تولیدی: منظور هزینه‌هایی است که با تغییر مقدار تولید، تغییر می‌کند و مستقیماً به تولید بستگی دارد. به عبارت دیگر، این بخش

مشمول هزینه‌هایی هستند که به شروع کار واقعی و تداوم فعالیت‌های کسب و کار می‌انجامند. این هزینه‌ها شامل هزینه‌های آماده‌سازی زمین، کاشت، داشت و برداشت محصول، حقوق و دستمزد مستقیم به کارشناسان و کارگران دائمی و فصلی، هزینه تدارکات و هزینه‌های پیش‌بینی نشده می‌باشند.

هزینه‌های ثابت تولیدی: منظور هزینه‌هایی است که با تغییر مقدار تولید، تغییر نمی‌کند و مستقیماً به تولید بستگی ندارد. این هزینه‌ها شامل هزینه‌های استهلاک و تعمیر و نگهداری (ساختمان‌ها و تاسیسات، ماشین‌آلات و وسائط نقلیه)، اجاره زمین، بیمه، اقساط وام‌های دریافتی، مالیات و عوارض، تبلیغات و آگهی، عضویت در اصناف و انجمن‌های تخصصی و هزینه‌های پیش‌بینی نشده می‌باشد.

الف) درآمدها (دریافتی‌ها)

برای برآورد درآمدها، تعیین میزان تولید محصول اصلی و فرعی، تعیین میزان فروش و خودمصرفی‌ها، تعیین قیمت محصول اصلی و فرعی لازم است. این هزینه‌ها شامل موارد ذیل می‌باشد:

شاخص‌های توجیه اقتصادی فعالیت‌ها

در این بخش پس از محاسبه هزینه و درآمدهای ایجاد شده، بایستی شاخص‌های سودآوری (بازده فروش، نسبت فایده به هزینه، دوره برگشت سرمایه و...) برآورد شوند تا اطمینان حاصل شود که انجام فعالیت، اقتصادی و یا غیراقتصادی است. اگر فعالیت دارای دوره تحلیل سرمایه‌گذاری باشد بایستی برای سال‌های مختلف

دوره تحلیل، هزینه و درآمدها محاسبه و با نرخ تنزیل مناسب به ارزش کنونی (Present Value) تبدیل نمود. برای تبدیل ارزش زمانی پول از روش‌های اقتصاد مهندسی (فرمول‌های پرداخت یکبار و سری‌های یکنواخت) استفاده شود.

بازده فروش: این شاخص نشان می‌دهد که از کل ارزش ناخالص محصول تولیدی چند درصد سود برای تولیدکننده حاصل شده‌است. به عبارت دیگر یک ریال فروش چند درصد سود به همراه داشته است.

$$۱۰۰ * (\text{ارزش ناخالص} / \text{سود}) = \text{بازده فروش}$$

نسبت فایده به هزینه: این شاخص همان نسبت ارزش حال منافع به ارزش حال هزینه‌ها است. به این مفهوم که یک ریال سرمایه‌گذاری چند ریال منافع به همراه دارد. این نسبت را با واحد (بزرگتر، کوچکتر و یا مساوی واحد) می‌سنجند. اگر این نسبت بزرگتر از واحد باشد نشان می‌دهد یک ریال سرمایه‌گذاری در فعالیت، بیشتر از یک ریال منفعت در برداشته است. بنابراین انجام فعالیت اقتصادی است. اگر این نسبت کوچکتر از واحد باشد نشان می‌دهد یک ریال سرمایه‌گذاری در فعالیت، کمتر از یک ریال منفعت در برداشته است. بنابراین انجام فعالیت غیراقتصادی است. اگر این نسبت مساوی یک باشد بسته به اهمیت فعالیت، بایستی به سراغ توجیه‌های مناسب دیگر رفت.

$$\text{ارزش حال هزینه‌ها} / \text{ارزش حال درآمدها} = \text{نسبت فایده به هزینه}$$

نرخ بازده سرمایه‌گذاری فعالیت: نرخ است که ارزش حال خالص فعالیت را برابر صفر می‌سازد. این نرخ را معمولاً با نرخ بهره بلندمدت بانک‌ها مقایسه می‌کنند. اگر این نرخ بزرگتر از نرخ بهره بانک‌ها باشد نشانگر آن است که

سرمایه‌گذاری در فعالیت دارای بهره و بازدهی بیشتری نسبت به پس‌انداز سرمایه در بانک است، یعنی سرمایه‌گذاری اقتصادی است. معمولاً در این روش ابتدا یک جدول گردش نقدی تشکیل می‌شود که ستون اول مربوط به دوره تحلیل با در نظر گرفتن سال صفر به عنوان سال شروع سرمایه‌گذاری می‌باشد. ستون‌های بعدی مربوط به هزینه‌ها و ارزش ناخالص فعالیت می‌باشد. به تعداد ستون‌های هزینه و درآمد در جدول، ستون مربوط به ارزش حال و ارزش حال خالص ایجاد می‌گردد. این شاخص به روش آزمایش و خطا با در نظر گرفتن دو نرخ تنزیل فرضی محاسبه می‌گردد.

دوره برگشت سرمایه: این شاخص نشان می‌دهد که منافع حاصله از انجام فعالیت در سال چندم، هزینه‌های مربوطه را پوشش می‌دهد. البته دو شاخص نسبت فایده به هزینه و نرخ بازده سرمایه‌گذاری، شاخص‌های قوی تری نسبت به این شاخص در توجیه فعالیت می‌باشند.

جریان نقدی ورودی سالانه (منافع یکنواخت سالانه) / کل هزینه‌های سرمایه‌گذاری = دوره برگشت سرمایه

اگر کارفرما از تسهیلات بانکی استفاده نماید بایستی اقساط وام به عنوان هزینه ثابت تولیدی در هزینه‌های جاری لحاظ گردد. بهره وام بانکی در سال از فرمول زیر استفاده می‌گردد. توضیح اینکه بهره تسهیلات بایستی با مبلغ اصل محاسبه شده در سال جمع تا قسط سالانه وام مشخص گردد. در تعیین بهره تسهیلات مبلغ وام، مدت بازپرداخت و نرخ بهره لازم است

$$= ۲۰۰ / (۱ + مدت بازپرداخت به سال) * نرخ تنزیل * کل تسهیلات$$

بهره تسهیلات سالانه

(مدت بازپرداخت به سال / کل تسهیلات) = اقساط اصل وام

(سهم اصل وام + سهم بهره تسهیلات سالانه) = کل اقساط پرداختی

سالانه

از هزینه های مهم دیگر محاسبه استهلاک تاسیسات و ساختمانها و ماشین آلات می باشد که بایستی هزینه استهلاک تاسیسات و ساختمانها به روش خطی و ماشین آلات و وسائط نقلیه به روش نزولی محاسبه گردد. در تعیین هزینه استهلاک دارایی هزینه اولیه دارایی، ارزش اسقاط و عمر مفید دارایی لازم است.

عمر مفید دارایی / (ارزش اسقاط - هزینه اولیه) = روش خطی

(استهلاک تا تاریخ مورد نظر - هزینه اولیه) / n = روش نزولی

هزینه تمام شده محصول: قیمت تمام شده محصول با توجه به هزینه های اقتصادی تولید و میزان عملکرد سالانه محصول اصلی و فرعی محاسبه می گردد.

(میزان عملکرد یا تولید سالانه / هزینه اقتصادی تولید) = هزینه تمام شده

توجیه اقتصادی فعالیت تولیدی مورد مطالعه در هکتار

کل سرمایه گذاری ثابت ۸۴۸۳۱۳ هزارریال برآورد شد. سرمایه در گردش به میزان ۶٪ هزینه های مواد اولیه و بسته بندی و یک ماه هزینه حقوق و آب و برق و تلفن و... جمعاً ۴۹۲۹۷۱ هزارریال مشخص شد. از کل سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش ۲۶/۵٪ سهم متقاضی و ۷۳/۵٪ سهم

تسهیلات بانکی است. کل هزینه های جاری در سال اول ۱۰۰۶۶۹۰۸ هزارریال محاسبه شد

الف) هزینه های سرمایه گذاری ثابت:

جدول ۳. هزینه های سرمایه گذاری برای ساختمانها و تاسیسات مورد نیاز واحد: (هزار ریال)

ردیف	نوع ساختمانها و تاسیسات	متراز به متر مربع	هزینه هر متر مربع	هزینه کل
ساختمانها				
۱	خط تولیدی	۱۰۰	۱۲۰۰	۱۲۰۰۰۰
۲	اتبار مواد اولیه	۱۰	۸۰۰	۸۰۰۰
۳	شستشو و سورتینگ	۱۰	۱۲۰۰	۱۲۰۰۰
۴	اداری	۱۲	۵۰۰	۶۰۰۰
	جمع ساختمانها (اجاره ماهانه)			۱۴۶۰۰۰
	جمع ساختمانها (اجاره سالانه)			۱۷۵۲۰۰۰
تاسیسات				
ردیف	نوع ساختمانها و تاسیسات	تعداد	هزینه هر واحد	هزینه کل
۱	سیستم تهویه	۱	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۲	حوض شستشو	یک واحد	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰
۳	قفسه انبار	۵ متر	۱۰۰۰	۵۰۰۰
۴	سیستم اطفاء حریق	یک عدد	۳۰۰۰	۳۰۰۰
	جمع تاسیسات			۳۱۰۰۰
	هزینه پیش بینی نشده برای تاسیسات (۱۰٪)			۳۱۰۰
	جمع تاسیسات			۳۴۱۰۰

توضیح: نوع تملیک ساختمانها به صورت اجاره می باشد.

جدول ۴. هزینه‌های سرمایه‌گذاری برای ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز واحد: (هزار ریال)

ردیف	نوع وسایل	تعداد	ظرفیت و قدرت	هزینه هر واحد	هزینه کل
۱	ماشین بسته بندی تی بک	۱	۱۱۰ بسته در دقیقه	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰
۲	نوار نقاله	۱	۲/۵ متری	۵۰۰۰	۵۰۰۰
۳	ونیلاتور	۱	-	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
۴	الک الکتریکی	۱	-	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۵	میز کارگاهی	۱	-	۱۸۰۰۰	۱۸۰۰۰
۶	منبع سوخت ذخیره	۱	۲۰ متر مکعب	۱۵	۱۵
۷	منبع آب	۱	۲۰ متر مکعب	۱۵	۱۵
۸	لوله کشی آب	۱		۵۰	۵۰
۹	خشک کن	۱	کابینی	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
هزینه پیش بینی نشده (۱۰٪)					۵۰۳۰۸
کل ماشین آلات و تجهیزات					۵۵۳۳۸۸

توضیح: شرکت سازنده شرکت شادمهر می باشد...

جدول ۵. هزینه‌های سرمایه‌گذاری برای خرید وسایل اداری و کارگاهی و رفاهی مورد نیاز و حمل و

نصب واحد: (هزار ریال)

ردیف	نوع وسایل	تعداد	هزینه هر واحد	هزینه کل
۱	رایانه	۱	۱۰۵۰۰	۱۰۵۰۰
۲	صندلی	۵	۸۵۰	۴۲۵۰
۳	میز	۱	۲۲۵۰	۲۲۵۰
۴	لوازم تحریر	یک سری	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۵	ترازو	۱	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۶	کمد	۱	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۷	جعبه ابزار	یک سری	۵۵۰۰	۵۵۰۰
۸	گاری	۱	۱۲۵۰	۱۲۵۰
۹	وسایل نظافت	یک سری	۱۵۰۰	۱۵۰۰
۱۰	البسه کارگاهی	برای ۳ نفر	۳۰۰	۹۰۰
۱۱	ابزار کارگاهی	یک سری	۶۰۰	۶۰۰
هزینه پیش بینی نشده (۱۰٪)				
کل وسایل اداری و کارگاهی و رفاهی و حمل و نصب آنها				
۴۴۸۲۵				

جدول ۶. هزینه‌های نیروی انسانی دائم (دیپلم) مورد نیاز (هزار ریال)

ردیف	عنوان پست	تعداد	متوسط حقوق و مزایا در ماه	متوسط حقوق و مزایا در سال
۱	شستشو و خشک کردن گیاهان	۱	۶۰۰۰	۷۲۰۰۰
۲	خرد کردن	۱	۶۰۰۰	۷۲۰۰۰
۳	بسته بندی	۱	۶۰۰۰	۷۲۰۰۰
	کل هزینه های نیروی انسانی دائم	۳	-	۲۱۶۰۰۰

توضیح: مجموع متوسط حقوق و مزایا سالیانه با در نظر گرفتن عیدی و مزایای

سالیانه پرسنل (۵٪) محاسبه شده است.

سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش و نحوه تامین آن

کل سرمایه گذاری ثابت ۸۴۸۳۱۳ هزارریال برآورد شد. سرمایه در گردش به میزان ۶٪ هزینه های مواد اولیه و بسته بندی و یک ماه هزینه حقوق و آب و برق و تلفن و... جمعا ۴۹۲۹۷۱ هزارریال مشخص شد. از کل سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش ۵/۲۶٪ سهم متقاضی و ۵/۷۳٪ سهم تسهیلات بانکی است.

جدول ۷. هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت واحد: (هزار ریال)

ردیف	شرح	هزینه کل
۱	تاسیسات	۳۴۱۰۰
۲	ماشین آلات و تجهیزات	۵۵۳۳۸۸
۳	کل وسایل اداری و کارگاهی و رفاهی و حمل و نصب آنها	۴۴۸۲۵
۴	کل هزینه های نیروی انسانی دائم	۲۱۶۰۰۰
	جمع	۸۴۸۳۱۳

جدول ۸. هزینه‌های سرمایه در گردش واحد: (هزار ریال)

ردیف	شرح	هزینه کل
۱	مواد اولیه و بسته بندی	۴۶۴۳۹۰
۲	تنخواه یک ماه هزینه حقوق و آب و برق و تلفن و....	۲۸۵۸۱
	جمع	۴۹۲۹۷۱

جدول ۹. نحوه سرمایه‌گذاری واحد: (هزار ریال)

تسهیلات بانکی		سهم متقاضی		نوع سرمایه
%	مبلغ	%	مبلغ	
۷۷	۶۵۴۹۲۰	۲۳	۲۹۶۹۱۰	سرمایه گذاری ثابت
۷۰	۳۴۵۰۸۰	۳۰	۱۴۷۸۹۱	سرمایه در گردش
۷۳/۵	۱۰۰۰۰۰۰	۲۶/۵	۴۴۴۸۰۱	کل سرمایه گذاری

هزینه های جاری محصول در هکتار

کل هزینه های جاری در سال اول ۱۰۰۶۶۹۰۸ هزارریال محاسبه شد که به تفکیک هزینه های مواد اولیه، هزینه های آب و برق و سوخت، تعمیر و نگهداری، هزینه استهلاک و بهره تسهیلات، هزینه بیمه کارخانه، هزینه اجاره سالانه ساختمانها و هزینه پیش بینی نشده (۱۰٪) به ترتیب ۶۶۲۲۵۰۰، ۱۲۶۹۷۲/۷، ۱۳۷۰۸۰/۶، ۲۴۰۳۱۸ و ۲۷۱۱۶۶/۷، ۱۶۹۷، ۱۷۵۲۰۰۰، ۹۱۵۱۷۳ هزار ریال بوده است.

جدول ۱۰. هزینه‌های مواد اولیه و بسته‌بندی (هزار ریال)

مواد مورد نیاز	محل تهیه	ظرفیت مورد انتظار	هزینه هر واحد	هزینه کل
سرساخه و گل	مزارع	۴۸ تن	۸۰	۳۸۴۰۰۰۰
جعبه بسته بندی	صنعت	۷۹۵۰۰ بسته	۳۵	۲۷۸۲۵۰۰
		کل		۶۶۲۲۵۰۰

جدول ۱۱. هزینه‌های آب و برق و سوخت (هزار ریال)

ردیف	شرح	واحد	مصرف سالانه	هزینه هر واحد (ریال)	هزینه کل
۱	برق مصرفی	کیلووات	۱۲۰۰۰۰	۴۵۰	۵۴۰۰۰
۲	آب مصرفی	مترمکعب	۱۰۰۰۰	۶۵۰۰	۶۵۰۰۰
۳	تلفن	کیلوپالس	۱۹۰	۶۷	۱۲۷
۴	گاز	مترمکعب	۲۰۰۰	۴۸۰	۹۶۰
۵	بنزین	لیتر	۱۰۰۰	۷۰۰۰	۷۰۰۰
			جمع		۱۲۶۹۷۲/۷

جدول ۱۲. هزینه‌های تعمیر و نگهداری (هزار ریال)

ردیف	شرح	ارزش دارایی	%	هزینه کل
۱	ساختمانها	۱۴۶۰۰۰	۱۰	۱۴۶۰۰
۲	تاسیسات	۳۱۰۰۰	۲۰	۶۲۰۰
۳	ماشین آلات و تجهیزات	۵۵۳۳۸۸	۲۰	۱۱۰۶۷۷/۶
۴	وسایل اداری و کارگاهی و رفاهی و حمل و نصب آنها	۴۴۸۲۵	۱۲.۵	۵۶۰۳
			جمع	۱۳۷۰۸۰/۶

جدول ۱۴. هزینه استهلاک و بهره تسهیلات در طول دوره (هزار ریال)

ردیف	شرح	سال اول	سال دوم	سال سوم	سال چهارم	سال پنجم
۱	تاسیسات	۱۰۳۳/۳	۱۰۳۳/۳	۱۰۳۳/۳	۱۰۳۳/۳	۱۰۳۳/۳
۲	ماشین آلات و تجهیزات و وسایل اداری و کارگاهی و...	۲۳۹۲۸۵	۱۴۳۵۷۱	۸۶۱۴۳	۵۱۶۸۶	۳۱۰۱۱
		جمع	۱۴۴۶۰۴	۸۷۱۷۶	۵۲۷۱۹	۳۲۰۴۴
		بهره تسهیلات	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷

توضیح: استهلاک ساختمان‌ها و تاسیسات (با عمر ۳۰ سال) به روش خطی و استهلاک ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل اداری و... به روش نزولی محاسبه شده است.

جدول ۱۵. هزینه‌های جاری در طول دوره (هزار ریال)

سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	شرح
۹۶۹۶۰۰۲	۸۱۱۴۵۴۷	۸۰۱۳۲۲۵	۷۲۸۴۷۵۰	۶۶۲۲۵۰۰	مواد اولیه و بسته بندی
۱۸۵۹۰۱	۱۶۹۰۰۱	۱۵۳۶۳۷	۱۳۹۶۷۰	۱۲۶۹۷۲/۷	آب و برق و سوخت
۲۰۰۷۰۰	۱۸۲۴۵۴/۳	۱۶۵۸۶۷/۶	۱۵۰۷۸۸۷	۱۳۷۰۸۰/۶	تعمیر و نگهداری
۳۲۰۴۴	۵۲۷۱۹	۸۷۱۷۶	۱۴۴۶۰۴	۲۴۰۳۱۸	استهلاک تاسیسات و ماشین آلات
۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	۲۷۱۱۶۶/۷	بهره تسهیلات
۲۴۸۵	۲۲۵۹	۲۰۵۳	۱۸۶۷	۱۶۹۷	هزینه بیمه کارخانه (دو هزارم سرمایه ثابت)
۲۵۶۵۱۰۳	۲۳۳۱۹۱۲	۲۱۱۹۹۲۰	۱۹۲۷۲۰۰	۱۷۵۲۰۰۰	هزینه اجاره سالانه ساختمانها
۱۲۹۵۳۴۰	۱۱۸۸۴۰۶	۱۰۸۱۳۰۴	۹۹۲۰۰۵	۹۱۵۱۷۳	هزینه پیش بینی نشده (۱۰٪)
۱۴۴۸۷۴۲	۱۳۰۷۲۴۶۵	۱۱۸۹۴۳۴۹	۱۰۹۱۲۰۵۱	۱۰۰۶۶۹۰۸	جمع

توضیح: هزینه های جاری سال های دوم به بعد براساس افزایش ۱۰٪ محاسبه

شده است.

درآمد ناخالص فعالیت

درآمد ناخالص فعالیت با توجه به ظرفیت تولید سالانه و فروش هر واحد ۱۳۳۵۶۰۰۰ هزارریال برآورد گردید. با توجه به افزایش ظرفیت تولید سالانه (۱۰٪) و قیمت ثابت، درآمد ناخالص فعالیت طی دوره محاسبه شد.

جدول ۱۶. درآمد ناخالص فعالیت (هزار ریال)

نام محصول	ظرفیت تولید سالانه	واحد	فروش هر واحد	درآمد ناخالص فروش
تی بگ گیاهی	۸۹۰۴۰۰	جعبه	۱۵	۱۳۳۵۶۰۰۰

جدول ۱۷. درآمد ناخالص فعالیت در طول دوره (هزار ریال)

سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	شرح
۱۳۰۳۶۳۴	۱۱۸۵۱۲۲	۱۰۷۷۳۸۴	۹۷۹۴۴۰	۸۹۰۴۰۰	افزایش ظرفیت تولید تی بگ گیاهی (۱۰٪ سالانه)
۱۹۵۵۴۵۱۰	۱۷۷۷۶۸۳۰	۱۶۱۶۰۷۶۰	۱۴۶۹۱۶۰۰	۱۳۳۵۶۰۰۰	درآمد ناخالص فعالیت

سودآوری و توجیه اقتصادی فعالیت

در سال اول فعالیت، کل ارزش ناخالص محصول تولیدی ۱۳/۴ میلیارد ریال و هزینه های مربوطه ۱۰ میلیارد ریال برآورد گردید. درآمد خالص فعالیت ۳/۳ میلیارد ریال مشخص شد. بازده فروش تولید محصول در سال اول ۲۴/۶ درصد محاسبه شده که نشان می دهد یک ریال سرمایه گذاری ۲۴/۶٪ سود به همراه داشته است. به عبارت دیگر ۷۵/۴ درصد ارزش ناخالص فعالیت به مصرف هزینه ها رسیده است. برای سال های برنامه می توان چنین تفسیری ارائه نمود. با توجه به سودآوری فعالیت در سال های برنامه تمام هزینه ها توسط درآمد حاصله جبران خواهد شد.

جدول ۱۸. هزینه، بازده فروش و درآمد خالص محصول (هزار ریال)

سال	هزینه های جاری	درآمد ناخالص	درآمد خالص	بازده فروش (%)	نسبت هزینه ای (%)
سال اول	۱۰۰۶۶۹۰۸	۱۳۳۵۶۰۰۰	۳۲۸۹۰۹۲	۲۴/۶	۷۵/۴
سال دوم	۱۰۹۱۲۰۵۱	۱۴۶۹۱۶۰۰	۳۷۷۹۵۴۹	۲۵/۷	۷۴/۳
سال سوم	۱۱۸۹۴۳۴۹	۱۶۱۶۰۷۶۰	۴۲۶۶۴۱۱	۲۶/۴	۷۳/۶
سال چهارم	۱۳۰۷۲۴۶۵	۱۷۷۷۶۸۳۰	۴۷۰۴۳۶۵	۲۶/۵	۷۳/۵
سال پنجم	۱۴۲۴۸۷۴۲	۱۹۵۵۴۵۱۰	۵۳۰۵۷۶۸	۲۷/۱	۷۲/۹

توجیه فعالیت براساس شاخص ارزش حال خالص (NPV) و نسبت فایده به هزینه انجام می گیرد به این صورت که بایستی ابتدا جدول گردش نقدی را تنظیم و سپس ارزش حال هزینه و درآمدها محاسبه و سپس با استفاده از فرمول های مربوطه شاخص های سودآوری را تعیین نمود. معمولا در جدول گردش نقدی سال صفر را بعنوان سال شروع سرمایه گذاری در نظر می گیرند. طبق نتایج، ارزش حال خالص فعالیت طی دوره تحلیل مثبت و ۱۱/۷ میلیارد ریال برآورد گردید. نسبت فایده به هزینه محاسبه شده نشان می دهد به ازای یک ریال سرمایه گذاری ۱/۳ نصیب تولیدکننده خواهد شد. لذا با توجه به مثبت بودن ارزش حال خالص فعالیت و نسبت فایده به هزینه بزرگتر از واحد، انجام این فعالیت اقتصادی است.

ج) تعیین ریسک های کسب و کار:

- ۱- افزایش ناگهانی تورم و گرانی نهاده های اولیه تولید از جمله
- ۲- کاهش قیمت آلونتهورا با صدور مجوزهای واردات بی رویه
- ۳- وجود واسطه گری در بازار گیاهان دارویی از جمله آلونتهورا
- ۴- کشت ناگهانی، سریع و وسیع توسط تولید کنندگان جدید
- ۵- کاهش قیمت به دلیل کشت تصاعدی
- ۶- شرایط بد جوی از جمله سرما و گرمای بیش از حد
- ۷- اپیدمی شدن نوعی بیماری در مزارع

۳- بازاریابی

بازاریابی (بازاررسانی بموقع) پل ارتباطی بین تولید و مصرف و یکی از ضروریات نظام تولید کشاورزی می باشد، بطوریکه اهمیت آن در فرایند تولیدات روستایی بسیار مشهود است. یک سیستم فعال و کارآمد در بازاررسانی محصولات کشاورزی، موجب تسریع روند تولید و افزایش محصولات می گردد. عملیات بازاریابی موجب ایجاد ارزش افزوده روی محصولات شده و در نتیجه اختلاف قیمتی میان قیمت دریافتی تولیدکننده و قیمت پرداختی مصرف کننده (حاشیه بازاریابی) را سبب می شود. اقتصاددانان از حاشیه بازاریابی به منظور بیان هزینه های انتقال محصولات کشاورزی در طول زنجیره بازار (از مزرعه تا خرده فروشی) استفاده می کنند. مشکل اساسی در کشورهای در حال توسعه، وجود یک سیستم بازاریابی کارا و هماهنگ می باشد و بایستی مسئولین در خصوص این مسئله بیشتر توجه و برنامه ریزی نمایند.

الف) تجزیه و تحلیل بازار

فاکتورهای مهمی که در کشت و پرورش گیاهان دارویی تاثیرگذار می باشد. از جمله اکولوژی منطقه، میزان دما و... که موجب افزایش یا کاهش رشد گیاه، افزایش یا کاهش تولیدات و افزایش یا کاهش قیمت محصولات می شود. همچنین سیاستهای دولت و نرخ تورم و دیگر عوامل اقتصادی در این روند می تواند تاثیرگذار باشد. با این وجود باید تلاش شود تا هر سال به میزان ۱۰٪ بازار فروش محصول از طرق ذیل افزایش یابد.

- همکاری با شرکتهای بزرگ و استفاده از برند آنها
- بهبود کیفیت تولید
- بازاریارسانی به موقع
- حمل و نقل صحیح
- بسته بندی مناسب و تنوع آن
- افزایش زیرکشت
- همکاری با شرکتهای تولید فراورده های آلوئه ورا

برای تحقق این موضوع باید تلاش شود بازارهای داخلی پوشش داده شود. به دلایل فراوانی زمینه لازم برای رشد این محصول در ایران وجود دارد. از جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- گرایش مردمی به مصرف گیاهان دارویی
- تمایل غالب مردم به مصرف داروهای گیاهی بجای داروهای شیمیایی

- نیاز محدود به آب با توجه به ارزشمندی آب در ایران از طرفی به دلیل شرایط اقلیمی، میزان درجه حرارت و هزینه تولید منطقی، پتانسیل رقابت محصول در بازارهای خارجی نیز وجود دارد و پیش بینی می شود پس از ثبات بازار در داخل قدرت صادرات محصول قطعی باشد.

** میزان اشتغال زایی طرح (پیش بینی): به طور مستقیم ۳ نفر و به طور

غیرمستقیم ۱۱ نفر (کشاورز، راننده و ...).

مکانیسم‌هایی برای اخذ تسهیلات

۱. تاسیس یکی از انواع شرکت

۱- دانش بنیان ۲- تعاونی ۳-سهامی عام ۴- سهامی خاص ۵-

با مسئولیت محدود

۲. اخذ مجوز های لازم از سازمان ها و وزارتخانه های مربوطه

(بهداشت، صنایع).

۳. تهیه مکان مناسب برای طرح

۴. اخذ حساب بانکی و دست چک رسمی برای شرکت .

۵. ارائه ی طرح و مدارک لازم به ستاد گیاهان دارویی، بانک، وزارت صنایع و

یا کشاورزی.

جدول ۱۹. گردش نقدی و توجیه سرمایه گذاری فعالیت (هزار ریال)

ارزش حال خالص	ارزش حال درآمد ناخالص	ارزش حال هزینه های جاری (ثابت و متغیر تولیدی)	ارزش حال هزینه های سرمایه ای	درآمد ناخالص	هزینه های جاری (ثابت و متغیر تولیدی)	سرمایه ای و سرمایه در گردش آورده، هزینه های	دوره تحلیل
-۱۴۴۴۸۰۱	-	-	۱۴۴۴۸۰۱	-	-	۱۴۴۴۸۰۱	سال صفر
۲۸۱۱۱۹۰	۱۱۴۱۵۳۸۵	۸۶۰۴۱۹۵	-	۱۳۳۵۶۰۰۰	۱۰۰۶۶۹۰۸		سال اول
۲۷۶۱۰۱۲	۱۰۷۳۲۴۱۳	۷۹۷۱۴۰۱	-	۱۴۶۹۱۶۰۰	۱۰۹۱۲۰۵۱	-	سال دوم
۲۶۶۳۸۲۱	۱۰۰۹۰۳۰۳	۷۴۲۶۴۸۱	-	۱۶۱۶۰۷۶۰	۱۱۸۹۴۳۴۹	-	سال سوم
۲۵۱۰۴۸۵	۹۴۸۶۶۰۶	۶۹۷۶۱۲۲	-	۱۷۷۷۶۸۳۰	۱۳۰۷۲۴۶۵	-	سال چهارم
۲۴۲۰۰۲۰	۸۹۱۹۰۳۰	۶۴۹۹۰۱۰	-	۱۹۵۵۴۵۱۰	۱۴۲۴۸۷۴۲	-	سال پنجم
۱۱۷۲۱۷۲۶	۵۰۶۴۳۷۳۶	۳۷۴۷۷۲۰۹	۱۴۴۴۸۰۱				جمع
۱/۳	نسبت فایده به هزینه						

